

Tieto- ja viestintäteknologian kehittyminen on mahdollistanut työn tekemisen vaihtelevissa paikoissa ja etätöiden suosio onkin viime vuosina kasvanut. Etätöitä on työtä, jota voidaan tehdä kotona, työnantajan eritoimipisteissä tai työkohteissa, asiakkaan luona tai matkoilla. Etätöitä on kiinteästä työpaikasta ja työajasta riippumattomaa työtä, joka sisältää kolme elementtiä: ajallisen jouston, jouston työn tekemisen paikassa sekä tekniset välineet, joilla työ toteutetaan ja joiden avulla ollaan yhteydessä muihin työntekijöihin.

Etätöitä ja työturvallisuuslainsäädäntö

Työsuojelua koskevat määräykset ovat normaalisti voimassa myös etätöissä. On kuitenkin huomioitava, että työturvallisuuslainsäädäntö soveltuu kodin olosuhteisiin rajoitetusti muun muassa sen takia, että työnantaja voi rajoitetusti vaikuttaa ja valvoa työskentelyolosuhteita. Tämän takia korostuu myös työnantajan tiedotusvelvollisuus. Etätöiden tekijälle on syytä tiedottaa etätöihin liittyvistä menettelytavoista, kuten yhteydenpidosta työtovereihin sekä työpaikan ergonomiasta. Lisäksi on syytä käydä etätöiden tekijän kanssa läpi erityisesti etätöiden haittoja ja vaaroja turvallisuudelle, sekä miten niitä voi vähentää.

Työntekijän ja työnantajan sopiessa etätöistä tulee kiinnittää huomiota siihen, miten työnantaja voi tarvittaessa tarkastaa työolosuhteet ja työvälineet. Ilman erillistä sopimusta työnantaja ei voi näitä tarkastuksia työntekijän kotona suorittaa.

Etätöiden riskit

- Vaikeudet irrottautua työstä, työajan venyminen, työn ja vapaa-ajan sekoittuminen sekä liiallinen kuormittuminen.
- Yksinäisyyden ja eristyneisyyden kokemukset työyhteisöstä ovat tutkimusten mukaan suurimpia etätöiden riskejä.
- Etäjohtamisen haasteet.
- Sopimattomat tilat.
- Etätöiden ei sovellu kaikille työntekijöille.

Etätöiden turvallisuus ja riskienhallinta

- Etätöiden tekijöille on hyvä järjestää säännöllisiä tapaamisia ja epävirallista yhdessäoloa, jotta voidaan varmistaa sosiaalisten suhteiden toimivuus sekä työyhteisöön kuulumisen ja sitoutumisen.
- Etätöihin on sovitettava pelisäännöt.
- Työmäärä on hyvä sopia tarkemmin kuin normaalityössä.
- Työpaikan ergonomian tulee olla hyvä ja työtä on tauotettava riittävästi. Erityisesti tauot on muistettava työskenneltäessä matkoilla jolloin työpistettä ei välttämättä voida säätää.

Etätöitä ja lakisääteinen tapaturmavakuutus

Työtapaturmavakuutus on voimassa etätöissäkin. Etätöissä korvataan vain työntekijän etätöiksi sovitettuun työhön välittömästi liittyvän toiminnan yhteydessä sattuneet tapaturmat.

Ruokailuun tai muihin taukoihin liittyvässä toiminnassa sattuneet tapaturmat eivät kuitenkaan kuulu vakuutusturvan piiriin etätöissä. Kun etätöitä kotona tehtäessä ei ole työmatkoja, vakuutusturva ei ole voimassa niin sanotuilla tavanomaisen työmatkan hyväksyttävillä poikkeamillakaan.